

το AIDS είναι εδώ

ΤΑ ΚΡΟΥΣΜΑΤΑ πολλαπλασιάστηκαν απότομα τα τρία τελευταία χρόνια και σε αυτό συμβάλλει και η κρίση

Σαρώνει ο ιός στους τοξικομανείς

Ειδικοί κρούουν τον κώδωνα του κινδύνου για την επιδημία, με τους χρήστες-φορείς «εξαφανισμένους» και τα νοσοκομεία με ελλιπή υποστήριξη

ΡΕΠΟΡΤΑΖ
ΕΛΕΝΑ ΦΥΝΤΑΝΙΔΟΥ

Διαστάσεις επιδημίας λαμβάνει στην Ελλάδα το AIDS μεταξύ όσων κάνουν ενδοφλέβια χρήση ναρκωτικών. Τα κρούσματα σε αυτή την ομάδα πολλαπλασιάστηκαν απότομα δύο χρόνια μετά την έναρξη της οικονομικής κρίσης στην Ελλάδα, το 2009. «Εξαφανισμένοι» από προσώπου γης είναι σχεδόν οι μισοί τοξικομανείς-φορείς του ιού του AIDS. Αποτέλεσμα; Δεν λαμβάνουν την απαραίτητη για την αναχαίτηση της επιδημίας αντιρετροϊκή θεραπεία. Σήμερα, Παγκόσμια Ημέρα Κατά του AIDS, ειδικοί επιστήμονες κρούουν τον κώδωνα του κινδύνου και καλούν την πολιτεία να θέσει σε εφαρμογή προγράμματα για τον εντοπισμό των φορέων τοξικομανών προκειμένου να οδηγηθούν σε θεραπεία.

Επικίνδυνη συμπεριφορά

«Για να διακοπεί μια επιδημία πρέπει να εντοπιστούν οι φορείς και να οδηγηθούν σε θεραπεία. Μόνο με την αντιρετροϊκή θεραπεία θα έχουν χαμηλό ικό φορτίο και θα περιοριστεί η μεταδοτικότητα της λοίμωξης», δηλώνει προς «Το Βήμα» ο συντονιστής διευθυντής του Γ' Παθολογικού Τμήματος της Μονάδας Λοιμώξεων του Νοσοκομείου «Ερμούβος» και πρόεδρος της Ελληνικής Εταιρείας Μελέτης και Αντιμετώπισης του AIDS κ. Μάριος Λαζανάς. Ανεπίσημη συμπεριφορά έχουν όσοι ανήκουν σε αυτή την ομάδα, καθώς όπως αναφέρει ο κ. Λαζανάς, «μελέτη που διεξήχθη πέρυσι σε τοξικομανείς που είναι φορείς του ιού του AIDS οι οποίοι είχαν νοσηλευτεί στα νοσοκομεία έδειξε ότι το 25%, δηλαδή ο ένας στους τέσσερις, είχε επικίνδυνη σεξουαλική συμπεριφορά».

Οι αιτίες της «έκρηξης»

Οι ειδικοί δεν μπορούν να δώσουν ακριβή εξήγηση για την «έκρηξη» του φαινομένου στην Ελλάδα. «Μπορούμε όμως να κάνουμε εκτιμήσεις, όπως ότι σε περιόδους οικονομικής κρίσης οι άνθρωποι καταφεύγουν σε τοξικές ουσίες, όπως είναι το αλκοόλ και τα ναρκωτικά. Αναμενόμενο, αφού η κρίση "γεννά" ανέργους. Ωστόσο, τα τελευταία χρόνια πριν από την έναρξη της οικονομικής ύφεσης υπήρχε μια δυσκολία στο να προωθηθούν προγράμματα μέσω του Οργανισμού Καταπολέμησης Ναρκωτικών, του Κέντρου Θεραπείας Εξαρτημένων Ατόμων κτλ., για την κάλυψη των ανθρώπων που ανήκουν στην παραπάνω κατηγορία. Ξαφνικά ήρθε η κρίση και το πρόβλημα οξύνθηκε. Τα δύο τελευταία χρόνια χορηγούνται περισσότερες στήριγγες σε αυτούς τους ανθρώπους και γίνεται σοβαρή προσπάθεια χορήγησης υποκατάστατων μέσω του ΟΚΑΝΑ. Επίσης, το ΚΕΘΕΑ κάνει πολύ καλή

δουλειά» αναφέρει ο κ. Λαζανάς.

Γοργή αύξηση

Το πρώτο δεκάμηνο του 2010 καταγράφηκαν μόνο 15 άτομα που έκαναν ενδοφλέβια χρήση ουσιών και οι οποίοι είχαν μολυνθεί με HIV. Οι χρήστες με AIDS ανήλθαν στους 213 το αντίστοιχο διάστημα το 2011 και στους 506 τους πρώτους δέκα μήνες του 2012. Το 2013 παρουσιάζεται σημαντική μείωση (το πρώτο δεκάμηνο καταγράφηκαν 230) η οποία όμως δεν καθυστερεί τους ειδικούς, «Αν η μείωση είναι πραγματική, θα πρέπει να επαληθευτεί και τα επόμενα χρόνια. Μια επιδημία εκτιμάται κατά τη διάρκεια των ετών και όχι μόνο από τη μεταβολή ενός έτους» εξηγεί ο κ. Λαζανάς.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Κέντρου Ελέγχου και Πρόληψης Νοσημάτων (ΚΕΕΛΠΝΟ), για πρώτη φορά ο HIV μεταδίδεται τόσο γοργά και σε τόσο μεγάλη κλίμακα στους χρήστες σκληρών ναρκωτικών στην Αθήνα. Από το 2011 ως τις 31.10.2013 έχουν δηλωθεί συνολικά στο Κέντρο 1.041 HIV οροθετικοί χρήστες, εκ των οποίων

Β

«Μελέτη που διεξήχθη πέρυσι σε τοξικομανείς που είναι φορείς του ιού του AIDS οι οποίοι είχαν νοσηλευτεί στα νοσοκομεία έδειξε ότι το 25%, δηλαδή ο ένας στους τέσσερις, είχε επικίνδυνη σεξουαλική συμπεριφορά»

ών οι 63 έχουν εκδηλώσει AIDS και οι 42 έχουν καταλήξει. Βάσει των νέων δεδομένων, όπως σημειώνουν, είναι σαφές ότι οι παρεμβάσεις για την πρόληψη της HIV λοίμωξης θα πρέπει να εστιάζονται σε νεαρότερες ηλικίες και στους χρήστες ενδοφλέβιων ναρκωτικών ουσιών.

Σε συνεργασία με όλους τους φορείς που εμπλέκονται στην πρόληψη και αντιμετώπιση του AIDS, οι αρμόδιοι του ΚΕΕΛΠΝΟ υπέβαλαν το 2013 προς την ηγεσία του υπουργείου Υγείας ολοκληρωμένη πρόταση για την πρόληψη της HIV λοίμωξης και την αναχαίτηση της επιδημίας στους χρήστες ενδοφλέβιων ναρκωτικών.

Νοσοκομεία εκτός ορίων

Σοβαρά προβλήματα αντιμετωπίζουν τα νοσοκομεία που διαθέτουν μονάδες ειδικών λοιμώξεων, καθώς παρατηρείται αυξημένη προσέλευση.

«Τα νοσοκομεία», σημειώνει ο κ. Λαζανάς, «χρειάζονται υποστήριξη από ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό, βελτίωση των υποδομών τους και οικονομική ενίσχυση κυρίως

για το κόστος χορήγησης αντιρετροϊκής θεραπείας σε πάσχοντες. Τα νοσοκομεία που διαθέτουν μονάδες ειδικών λοιμώξεων έχουν ξεπεράσει τα όριά τους λόγω αυξημένης προσέλευσης». Ωστόσο προσθέτει ότι μέχρι σήμερα ούτε ένας φορέας δεν έχει μείνει χωρίς θεραπεία, παρά τα οικονομικά προβλήματα. «Αυτό όμως θα πρέπει να συνεχιστεί» λέει με αφορμή την πρόσφατη απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του ΑΧΕΠΑ για μείωση του κοινού λοίμωξης αντιρετροϊκής θεραπείας.

«Το Βήμα» επικοινωνήσε με τον διευθυντή της 4ης Υγειονομικής Περιφέρειας κ. Θεοφύλλο Βεντούρη ο οποίος διαβεβαίωσε ότι δεν πρόκειται να υπάρξει καμία μείωση του σχετικού κοινού του νοσοκομείου. «Εγινε λάθος από τις οικονομικές υπηρεσίες. Δεν πρόκειται να υπάρξει καμία μείωση του κοινού για την αντιρετροϊκή θεραπεία. Θα εξυπηρετούνται κανονικά όλα τα περιστατικά όπως και σήμερα» απάντησε.

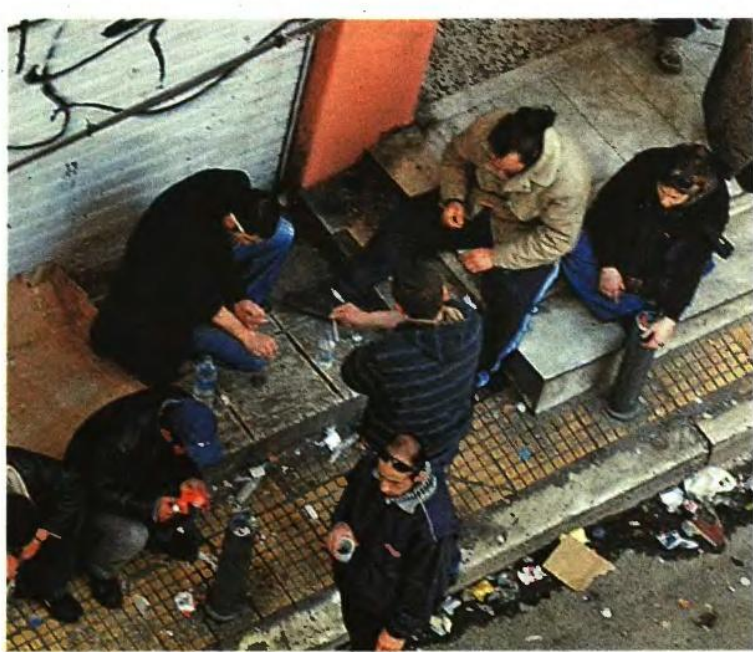
Σημειώνεται ότι σε όλη τη χώρα λειτουργούν 13 μονάδες ειδικών λοιμώξεων. Η μεγαλύτερη πύση δέχονται αυτές των νοσοκομείων της Αττικής (Γενικό Κρατικό «Γ. Γεννηματάς», «Ευαγγελισμός», «Ανδρέας Συγγρός», Λαϊκό, Ερμούβος, Αττικό, Τζάνη, Σαματινόλειο, Παίδων) και το ΑΧΕΠΑ Θεσσαλονίκης. Αντίστοιχες μονάδες λειτουργούν επίσης στα Πανεπιστημιακά Νοσοκομεία του Ρίου, της Αλεξανδρούπολης και του Ηρακλείου Κρήτης.

Ρεκόρ μολύνσεων

«Μηδενίστηκε» τις νέες HIV λοιώξεις, τους θανάτους από AIDS, τις διακρίσεις είναι το μήνυμα της Παγκόσμιας Ημέρας Κατά του AIDS (1η Δεκεμβρίου). Παρ' όσα τα περιστατικά του AIDS δείχνουν μια σταθερή μείωση κατά 48% στην Ευρώπη την περίοδο 2006-2012 λόγω της χορηγούμενης θεραπείας, ο αριθμός των νέων μολύνσεων αυξήθηκε κατά 113%, κυρίως στις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης. Οι εκπρόσωποι ΚΕΕΛΠΝΟ αποδίδουν την αύξηση αυτή στη χαμηλή κάλυψη προγραμμάτων πρόληψης και χορήγησης αντιρετροϊκής θεραπείας στις χώρες αυτές. Παρά το γεγονός ότι ο αριθμός των ατόμων που πήρε αντιρετροϊκή θεραπεία αυξήθηκε σημαντικά τα έτη 2011-2012, εντούτοις αντιστοιχεί μόνο στο ένα τρίτο των ανθρώπων που τη χρειάζονται.

Στοιχεία του ΚΕΕΛΠΝΟ δείχνουν ότι στην Ελλάδα, σύμφωνα με το σύστημα υποχρεωτικής δήλωσης, από την αρχή της επιδημίας ως το τέλος Οκτωβρίου 2013, ο συνολικός αριθμός των ατόμων με HIV μόλυνση αντιστοιχεί σε 13.496, από τους οποίους οι 3.504 πάσχουν ήδη από AIDS. Οι θάνατοι ανέρχονται σε 2.380. Περίπου 6.150 άτομα λαμβάνουν αντιρετροϊκή θεραπεία. Η πλειοψηφία των δηλωθέντων οροθετικών ατόμων κατά τη στιγμή της δήλωσης είναι ηλικίας 25-40 ετών. Οι εκπρόσωποι του ΚΕΕΛΠΝΟ τονίζουν ωστόσο ότι «όσοι οι πάσχοντες από AIDS όσο και οι θάνατοι έχουν μειωθεί δραματικά χάρη στη χορηγούμενη θεραπευτική αγωγή».

	2009	2010	2011	2012
Ομο/αμφιφυλόφιλοι άνδρες	254 (54,04%)	305 (57,55%)	322 (39,36%)	284 (26,84%)
Χρήστες ενδοφλέβιων ναρκωτικών	10 (2,13%)	15 (2,83%)	213 (26,04%)	506 (47,83%)
Ετοφίλοφλοι/ες	96 (20,43%)	99 (18,68%)	144 (17,60%)	115 (10,87%)
Ακαθόριστοι/ες	108 (22,98%)	109 (20,57%)	135 (16,50%)	153 (14,46%)

Τοξικομανείς κάνουν ενδοφλέβια χρήση ναρκωτικών στην πλατεία Κουμουνδούρου. Καθώς ο ιός κάνει θραύση σε αυτή την κατηγορία εξαρτημένων, οι μισοί από τους φορείς του AIDS έχουν χαθεί από προσώπου γης, που σημαίνει ότι δεν λαμβάνουν την απαραίτητη αντιρετροϊκή θεραπεία για την αναχαίτηση του ιού